Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
MACIEJ SZPUNAR IŠVADA,
pateikta 2023 m. gegužės 11 d.[1]

Byla C-33/22

Österreichische Datenschutzbehörde,
dalyvaujant
WK,
Präsident des Nationalrates

(*Verwaltungsgerichtshof* (Vyriausiasis administracinis teismas, Austrija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Asmens duomenų apsauga – SESV 16 straipsnio 2 dalis – Veikla, patenkanti į Sąjungos teisės taikymo sritį – Bendrasis asmens duomenų apsaugos reglamentas – Su nacionaliniu saugumu susijusi veikla – Valstybės narės parlamento tyrimo komitetas – Policijos institucijos veiklos priežiūra – Duomenų apsaugos priežiūros institucijos kompetencija – 55 straipsnio 1 dalis – 77 straipsnio 1 dalis – Tiesioginis veikimas“

Įvadas

1. Ar valstybės narės parlamento tyrimo komiteto veikla patenka į Reglamento (ES) 2016/679[2] taikymo sritį, įskaitant atvejį, kai tyrimas susijęs su nacionalinio saugumo klausimais? Jei taip, ar BDAR nuostatos, susijusios su teise pateikti skundą nacionalinei priežiūros institucijai, gali būti taikomos tiesiogiai, neatsižvelgiant į konstitucinį principą, pagal kurį draudžiama iš išorės kištis į parlamento veiklą? Tokie iš esmės yra klausimai, kuriuos šioje byloje pateikė *Verwaltungsgerichtshof* (Vyriausiasis administracinis teismas, Austrija).

2. Remdamasis Teisingumo Teismo jurisprudencija siūlysiu į juos atsakyti teigiamai. Mano manymu, toks sprendimas atitiktų ne tik Sąjungos teisės aktų leidėjo, priėmusio BDAR kaip tikrą *lex generalis* asmens duomenų apsaugos srityje, ketinimus, bet ir pagrindus, kuriais grindžiamas SESV 16 straipsnis, kurio taikymo sritis apima valstybių narių priežiūros veiklą, kaip antai aptariamą pagrindinėje byloje.

[1] Originalo kalba: prancūzų.

[2] 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016, p. 1; klaidų ištaisymai OL L 127, 2018, p. 2 ir OL L 74, 2021, p. 35; toliau – BDAR).

3. Nagrinėjamu atveju Austrijos parlamento tyrimo komitetas apklausė kriminalinės policijos pareigūną WK (toliau – suinteresuotasis asmuo) dėl kratų, atliktų, be kita ko, *Bundesamt für Verfassungsschutz und Terrorismusbekämpfung* (Federalinė Konstitucijos apsaugos ir kovos su terorizmu tarnyba, Austrija; toliau – BVT) patalpose. Apklausos protokolas su jame nurodytais suinteresuotojo asmens vardu ir pavarde buvo paskelbtas Austrijos parlamento interneto svetainėje, motyvuojant tuo, kad jo tapatybė jau buvo atskleista žiniasklaidoje.

4. Suinteresuotasis asmuo, laikydamasis nuomonės, kad buvo pažeista jo teisė į asmens duomenų konfidencialumą, pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį pateikė skundą *Österreichische Datenschutzbehörde* (nacionalinė duomenų apsaugos institucija, Austrija, toliau – *Datenschutzbehörde*), bet jis nebuvo išnagrinėtas iš esmės. Atsižvelgdama į Austrijos teisėje įtvirtintą valdžių atskyrimo principą *Datenschutzbehörde* atsisakė kompetencijos, manydama, kad jos priežiūros įgaliojimai nagrinėjamu atveju prieštarauja konstituciniam parlamento organų nepriklausomumui.

5. Šiomis aplinkybėmis suinteresuotasis asmuo pateikė skundą, kurio baigtis priklauso nuo atsakymų į Teisingumo Teismui pateiktus prejudicinius klausimus. Šie klausimai iš esmės susiję su materialine BDAR taikymo sritimi ir toliau nurodytų reikšmingų šio reglamento nuostatų tiesioginiu veikimu.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

6. BDAR 16, 20 ir 117 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(16) šis reglamentas netaikomas nei pagrindinių teisių ir laisvių apsaugai ar laisvo duomenų, susijusių su Sąjungos teisės nereglamentuojama veikla, pavyzdžiui, su nacionaliniu saugumu susijusia veikla, judėjimo klausimams. Šis reglamentas netaikomas asmens duomenų tvarkymui, kai asmens duomenis tvarko valstybės narės, vykdydamos su Sąjungos bendra užsienio ir saugumo politika susijusią veiklą;

<…>

(20) nors šis reglamentas, *inter alia*, taikomas ir teismų bei kitų teisminių institucijų veiklai, Sąjungos ar valstybės narės teisėje galėtų būti nurodytos duomenų tvarkymo operacijos ir duomenų tvarkymo procedūros tvarkant asmens duomenis teismuose bei kitose teisminėse institucijose. Siekiant apsaugoti teisminių institucijų nepriklausomumą vykdant jų teismines užduotis, įskaitant jų sprendimų priėmimo nepriklausomumą, priežiūros institucijų kompetencijai neturėtų priklausyti asmens duomenų tvarkymas teismams vykdant jų teismines funkcijas. <…>

<…>

(117) priežiūros institucijų, įgaliotų visiškai nepriklausomai atlikti savo užduotis ir vykdyti savo įgaliojimus, įsteigimas valstybėse narėse yra viena iš esminių fizinių asmenų apsaugos tvarkant jų asmens duomenis dalių. Valstybės narės turėtų galėti įsteigti daugiau nei vieną priežiūros instituciją atsižvelgdamos į savo konstitucinę, organizacinę ir administracinę sandarą.“

7. BDAR 2 straipsnyje „Materialinė taikymo sritis“ nustatyta:

„1. Šis reglamentas taikomas asmens duomenų tvarkymui, visiškai arba iš dalies atliekamam automatizuotomis priemonėmis, ir asmens duomenų, kurie sudaro susisteminto rinkinio dalį ar yra skirti ją sudaryti, tvarkymui ne automatizuotomis priemonėmis.

2. Šis reglamentas netaikomas asmens duomenų tvarkymui, kai:

a) duomenys tvarkomi vykdant veiklą, kuriai Sąjungos teisė netaikoma;

b) duomenis tvarko valstybės narės, vykdydamos veiklą, kuriai taikomas ES sutarties V antraštinės dalies 2 skyrius;

c) duomenis tvarko fizinis asmuo, užsiimdamas išimtinai asmenine ar namų ūkio veikla;

d) duomenis tvarko kompetentingos valdžios institucijos nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, nustatymo ar patraukimo baudžiamojon atsakomybėn už jas, baudžiamųjų sankcijų vykdymo, įskaitant apsaugą nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevenciją, tikslais.

<…>“

8. BDAR 23 straipsnio „Apribojimai“ 1 dalyje įtvirtinta:

„Sąjungos ar valstybės narės teise, kuri taikoma duomenų valdytojui arba duomenų tvarkytojui, teisėkūros priemone gali būti apribotos 12–22 straipsniuose ir 34 straipsnyje, taip pat 5 straipsnyje tiek, kiek jo nuostatos atitinka 12–22 straipsniuose numatytas teises ir prievoles, nustatytos prievolės ir teisės, kai tokiu apribojimu gerbiama pagrindinių teisių ir laisvių esmė ir jis demokratinėje visuomenėje yra būtina ir proporcinga priemonė siekiant užtikrinti:

a) nacionalinį saugumą;

<…>

h) stebėsenos, tikrinimo ar reguliavimo funkciją, kuri (net jeigu tik kartais) yra susijusi su viešosios valdžios funkcijų vykdymu a–e ir g punktuose nurodytais atvejais;

<…>“

9. BDAR 51 straipsnio „Priežiūros institucija“ 1 dalyje nurodyta:

„Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad viena arba kelios nepriklausomos valdžios institucijos yra atsakingos už šio reglamento taikymo stebėseną, kad būtų apsaugotos fizinių asmenų pagrindinės teisės ir laisvės tvarkant duomenis ir sudarytos palankesnės sąlygos laisvam asmens duomenų judėjimui Sąjungoje (toliau – priežiūros institucija).“

10. BDAR 55 straipsnyje „Kompetencija“ numatyta:

„1. Kiekviena priežiūros institucija turi kompetenciją savo valstybės narės teritorijoje vykdyti pagal šį reglamentą jai pavestas užduotis ir naudotis pagal šį reglamentą jai suteiktais įgaliojimais.

<…>

3. Priežiūros institucijos nėra kompetentingos prižiūrėti duomenų tvarkymo operacijų, kurias atlieka teismai, vykdydami savo teismines funkcijas.“

11. BDAR 77 straipsnio „Teisė pateikti skundą priežiūros institucijai“ 1 dalyje nustatyta:

„Neapribojant galimybių imtis kitų administracinių arba teisminių teisių gynimo priemonių, kiekvienas duomenų subjektas turi teisę pateikti skundą priežiūros institucijai <…>, jeigu tas duomenų subjektas mano, kad su juo susijęs asmens duomenų tvarkymas atliekamas pažeidžiant šį reglamentą.“

Austrijos teisė

12. 2021 m. gruodžio 30 d. redakcijos (*BGBl.* I, 235/2021) 1930 m. sausio 2 d. *Bundes-Verfassungsgesetz* (Federalinis Konstitucinis Įstatymas) (*BGBl.* Nr. 1/1930) 53 straipsnyje nustatyta:

„(1) *Nationalrat* [Nacionalinė Taryba] gali nuspręsti įsteigti tyrimo komitetą. Be to, tyrimo komitetas įsteigiamas ketvirtadaliu jos narių prašymu.

(2) Tyrimas atliekamas dėl ankstesnės veiklos federalinio lygmens vykdomajai valdžiai priskiriamoje srityje. Jis apima visą federalinių įstaigų, per kurias federacija, neatsižvelgiant į jos dalyvavimo reikšmę, naudojasi dalyvavimo ir priežiūros teisėmis, veiklą. Teismų praktikos peržiūra neleidžiama.

(3) Visos federacijos, žemių, savivaldybių ir savivaldybių grupių institucijos, taip pat kitos savarankiškos institucijos tyrimo komitetui paprašius turi jam pateikti savo bylas ir dokumentus, kiek tai susiję su tyrimo dalyku, ir privalo vykdyti tyrimo komiteto reikalavimus siekiant surinkti įrodymus, susijusius su tyrimo dalyku. <…>

<…>“

13. 2021 m. liepos 26 d. redakcijos (*BGBl.* I, 148/2021) 1999 m. rugpjūčio 17 d. *Datenschutzgesetz* (Įstatymas dėl asmens duomenų apsaugos) (*BGBl.* I, 165/1999) (toliau – DSG) 18 straipsnio „Organizacija“ 1 dalyje nurodyta:

„*Datenschutzbehörde* įsteigta kaip nacionalinė priežiūros institucija pagal [BDAR] 51 straipsnį.“

14. DSG 24 straipsnis „*Datenschutzbehörde* pateikiamas skundas“ suformuluotas taip:

„(1) Bet kuris suinteresuotasis asmuo turi teisę pateikti skundą *Datenschutzbehörde*, jei mano, kad su juo susijusių asmens duomenų tvarkymas reiškia BDAR pažeidimą <…>“

15. DSG 35 straipsnio „Duomenų apsaugos priežiūros institucijos specialūs įgaliojimai“ 1 dalyje įtvirtinta:

„*Datenschutzbehörde* paskirtis – užtikrinti duomenų apsaugą pagal BDAR ir šio federalinio įstatymo nuostatas.“

Faktinės bylos aplinkybės, procesas pagrindinėje byloje ir prejudiciniai klausimai

Ginčo aplinkybės

16. 2018 m. balandžio 20 d. Austrijos parlamento žemieji rūmai sudarė tyrimo komitetą, įpareigotą išnagrinėti įtaką, tariamai darytą BVT siekiant pasinaudoti jos veikla. Deputatų pareiškimai, pateikti grindžiant prašymą pradėti tyrimą, buvo susiję pirmiausia su BTV tarnautojų piktnaudžiavimo valdžia atvejais, gandais dėl pasiklausymo įrangos, sumontuotos Federalinės kanceliarijos biuruose, tariamu tyrimų dėl tam tikrų ekstremistinių judėjimų atlikimu, taip pat politinio pobūdžio paskyrimais BVT ir ministrų kabinetuose.

17. 2018 m. rugsėjo 19 d. tyrimo komitetas suinteresuotąjį asmenį apklausė kaip liudytoją. Jis, Federalinės policijos būrio, atsakingo už kovą su nusikalstamumu viešosiose vietose, pareigūnas, buvo apklaustas apie kratas ir duomenų poėmius, kuriuos jo padalinys atliko BVT biuruose ir jos darbuotojų namuose.

18. Nepaisydamas kai kuriems kitiems liudytojams taikytos praktikos ir suinteresuotojo asmens pateikto prašymo užtikrinti anonimiškumą, tyrimo komitetas atskleidė jo tapatybę, Austrijos parlamento interneto svetainėje paskelbdamas visą apklausos protokolo versiją.

Procesas pagrindinėje byloje

19. Pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį suinteresuotojo asmens pateiktas skundas *Datenschutzbehörde* buvo atmestas dėl kompetencijos neturėjimo. 2019 m. rugsėjo 18 d. sprendime ši institucija pažymėjo, kad pagal valdžių atskyrimo principą draudžiama kištis į parlamento organo darbą.

20. 2020 m. lapkričio 23 d. sprendimu *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas, Austrija) patenkino suinteresuotojo asmens skundą dėl 2019 m. rugsėjo 18 d. sprendimo. Tas teismas panaikino *Datenschutzbehörde* sprendimą, motyvuodamas tuo, kad BDAR nenustatyta išimčių, kuriomis remiantis galėtų būti apribota jo taikymo teisėkūros organams sritis.

21. *Datenschutzbehörde* šį teismo sprendimą kasacine tvarka apskundė *Verwaltungsgerichtshof* (Vyriausiasis administracinis teismas); jam kyla klausimas, ar pagrindinėje byloje galima taikyti BDAR nuostatas.

Prejudiciniai klausimai

22. Pirma, neatsižvelgiant į tyrimo pagrindinėje byloje dalyką, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar parlamento tyrimo komiteto veikla „yra susijusi su Sąjungos teisės taikymo sritimi“, kaip tai suprantama pagal SESV 16 straipsnio 2 dalį. Šioje nuostatoje apibrėžiama Europos Parlamento ir Tarybos kompetencija nustatyti taisykles, susijusias su valstybių narių atliekamu asmens duomenų tvarkymu.

23. Šiuo aspektu pažymėtina, jog, kadangi Sąjungos kompetencija lieka apribota įgaliojimų suteikimo principo, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar BDAR taikytinas parlamento organo, vykdančio politinę priežiūrą, veiklai, kurios, jo manymu, nereglamentuoja jokia konkreti Sąjungos teisės nuostata.

24. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atsižvelgdamas į tai, kad būtina išsaugoti nacionalinį tapatumą ir esmines valstybių narių funkcijas pagal ESS 4 straipsnio 2 dalį, taip pat pažymi, jog administracinės institucijos, kaip antai *Datenschutzbehörde*, kišimasis į parlamento darbą prieštarauja Austrijos Konstitucijoje įtvirtintam valdžių atskyrimo principui.

25. Galiausiai, remiantis Sprendimu *Land Hessen*[3], kuriame Teisingumo Teismas patvirtino, kad BDAR taikomas Heseno federalinės žemės parlamento Peticijų komiteto veiklai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar šiam komitetui, kuris tik netiesiogiai prisideda prie parlamento darbo, tenkančios užduotys neturėtų būti skiriamos nuo užduočių, kurias patikėta vykdyti tyrimo komitetams. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, tyrimo komitetų veikla patenka į pagrindinę parlamentinės veiklos sritį, todėl jai galima netaikyti Sąjungos teisės.

26. Antra, tuo atveju, jei Teisingumo Teismas nuspręstų, kad BDAR nuostatos skirtos tyrimo komitetų veiklai reglamentuoti, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui vis dėlto kyla klausimas, ar pagrindinėje byloje aptariamam komitetui jos neturėtų būti taikomos, nes jo veiklos dalykas susijęs su nacionalinio saugumo uždaviniais.

27. Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas primena, kad pagal BDAR 16 konstatuojamąją dalį „su nacionaliniu saugumu susijusi veikla“ nepatenka į šio reglamento taikymo sritį. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, taip galėtų būti tuo atveju, kai tyrimas susijęs su politiniu spaudimu, daromu BVT – federalinei institucijai, atsakingai už esminių valstybės funkcijų apsaugą.

28. Trečia, tuo atveju, jei Teisingumo Teismas nuspręstų, kad šioje byloje BDAR nuostatos vis dėlto taikomos, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas dėl tiesioginio šio reglamento taikymo.

29. Iš tikrųjų, nesant atitinkamos konstitucinio lygmens išimties, *Datenschutzbehörde* kompetencija ribojama pagal Austrijos teisėje įtvirtintą valdžių atskyrimo principą. Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar šios institucijos kompetencija Austrijos parlamento organų atžvilgiu gali kilti tiesiogiai iš BDAR 77 straipsnio 1 dalies, siejamos su jo 55 straipsnio 1 dalimi, nors nacionalinės teisės aktų leidėjas yra įsteigęs vienintelę priežiūros instituciją pagal šio reglamento 51 straipsnio 1 dalį.

30. Šiomis aplinkybėmis *Verwaltungsgerichtshof* (Vyriausiasis administracinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar valstybės narės parlamento naudojantis jam priklausančia vykdomosios valdžios kontrolės teise įsteigto tyrimo komiteto veikla, neatsižvelgiant į tyrimo objektą, patenka į Sąjungos teisės taikymo sritį, kaip tai suprantama pagal SESV 16 straipsnio 2 dalies pirmą sakinį, todėl [BDAR] gali būti taikomas valstybės narės parlamento tyrimo komiteto vykdomam asmens duomenų tvarkymui?

[3] 2020 m. liepos 9 d. sprendimas (C-272/19, EU:C:2020:535).

Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai:

2. Ar valstybės narės parlamento naudojantis jam priklausančia vykdomosios valdžios kontrolės teise įsteigto tyrimo komiteto, kuris tiria už valstybės saugumą atsakingos policijos institucijos veiklą, taigi, su nacionaliniu saugumu susijusią veiklą, kaip tai suprantama pagal [BDAR] 16 konstatuojamąją dalį, veikla patenka į BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytos išimties taikymo sritį?

Jei į antrąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai:

3. Jeigu – kaip nagrinėjamu atveju – valstybė narė yra įsteigusi vienintelę priežiūros instituciją, kaip ji suprantama pagal BDAR 51 straipsnio 1 dalį, ar šios institucijos kompetencija, nustatyta BDAR 77 straipsnio 1 dalyje, siejamoje su 55 straipsnio 1 dalimi, išplaukia tiesiogiai iš [šio] reglamento?“

31. Rašytines pastabas pateikė suinteresuotasis asmuo, *Präsident des Nationalrates* (Nacionalinės Tarybos Pirmininkas, Austrija), *Datenschutzbehörde*, Austrijos ir Čekijos vyriausybės, taip pat Europos Komisija. Šioms šalims buvo atstovauta per 2023 m. kovo 6 d. įvykusį teismo posėdį.

Vertinimas

Dėl pirmojo prejudicinio klausimo

32. Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar valstybės narės parlamento naudojantis teise vykdyti vykdomosios valdžios kontrolę įsteigto tyrimo komiteto veikla patenka į Sąjungos teisės taikymo sritį, kaip tai suprantama pagal SESV 16 straipsnio 2 dalies pirmą sakinį.

33. Viena vertus, atsakymas į šį klausimą priklauso nuo to, kaip reikia aiškinti sąvoką „veikla yra susijusi su Sąjungos teisės taikymo sritimi“, vartojamą SESV 16 straipsnio 2 dalies pirmame sakinyje. Suformuluota neigiama forma, ši sąvoka vartojama ir BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkte, pagal kurį į šio reglamento taikymo sritį nepatenka „veikl[a], kuriai Sąjungos teisė netaikoma“. Pagal šias dvi nuostatas apribojama atitinkamai Sąjungos organų kompetencija nustatyti taisykles, susijusias su asmens duomenų apsauga, ir BDAR materialinė taikymo sritis.

34. Kita vertus, atsakymas į pirmąjį prejudicinį klausimą priklauso nuo to, kaip reikia kvalifikuoti parlamento tyrimo komiteto veiklą, atsižvelgiant į minėtas SESV ir BDAR nuostatas.

Dėl sąvokos „veikla yra susijusi su Sąjungos teisės taikymo sritimi“

35. Kaip stengiausi įrodyti kitoje byloje[4], ši sąvoka nėra vienareikšmė, nes galimi du skirtingi jos aiškinimai. Atsižvelgiant į ginčus, kylančius šioje byloje dėl šios sąvokos aiškinimo, nepaisant Teisingumo Teismo suformuotos jurisprudencijos[5], mano manymu, reikia išsamiai nurodyti priežastis, lėmusias jurisprudencijos raidą šiuo klausimu.

4 Žr. mano išvadą, pateiktą byloje *Latvijas Republikas Saeima (Baudos taškai)* (C-439/19, EU:C:2020:1054, 44 ir paskesni punktai).

5 Žr. 2003 m. gegužės 20 d. Sprendimą *Österreichischer Rundfunk ir kt.* (C-465/00, C-138/01 ir C-139/01, EU:C:2003:294); 2003 m. lapkričio 6 d. Sprendimą *Lindqvist* (C-101/01, EU:C:2003:596); 2020 m. liepos 9 d. Sprendimą *Land Hessen* (C-272/19, EU:C:2020:535) ir 2021 m. birželio 22 d. Sprendimą *Latvijas Republikas Saeima (Baudos taškai)* (C-439/19, EU:C:2021:504).

– *Siauras aiškinimas*

36. Pirmąjį iš galimų „Sąjungos teisės taikymo srities“ aiškinimų galima kvalifikuoti kaip siaurą, nes pagal jį kyla klausimas, ar atitinkamą veiklą reglamentuoja konkreti Sąjungos teisės nuostata.

37. Iš esmės šis aiškinimas atitinka sąvoką „Sąjungos teisės įgyvendinimas“, kuris apriboja Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) taikymo sritį. Kitose nei asmens duomenų apsaugos srityse ši sąvoka Teisingumo Teismo jurisprudencijoje prilyginama „Sąjungos teisės taikymo sričiai“ [6].

38. Būtent šiuo aiškinimu prašyme priimti prejudicinį sprendimą remiasi jį pateikęs teismas, pažymėdamas, kad parlamento tyrimo komitetų veiklą reglamentuoja išimtinai nacionalinė teisė, todėl jam kyla abejonių dėl to, ar BDAR taikytinas pagrindinėje byloje.

39. Tokiu aiškinimu rėmėsi ir generalinis advokatas A. Tizzano savo išvadose, pateiktose sujungtose bylose *Österreichischer Rundfunk ir kt.* [7] ir byloje *Lindqvist* [8], galiojant Direktyvai 95/46/EB [9]; šiomis išvadomis Teisingumo Teismas nesivadovavo.

40. Primintina, kad Direktyva 95/46 buvo priimta remiantis buvusiu EB sutarties 100 A straipsniu, kuris vėliau tapo EB 95 straipsniu, o paskui – SESV 114 straipsniu, susijusiu su priemonėmis, skirtomis vidaus rinkai kurti ir veikti. Siekiant užtikrinti laisvą asmens duomenų judėjimą ir lygiavertį jų apsaugos lygį Sąjungoje, ši direktyva pagal jos 3 straipsnio 2 dalį nebuvo taikoma veiklai, kuri „nepatenka į Bendrijos teisės taikymo sritį, kaip antai veikla[i], kuri numatyta Europos Sąjungos sutarties V ir VI dalyse, taip pat kai atliekamos tvarkymo operacijos, susijusios su visuomenės saugumu, gynyba, valstybės saugumu <…> ir su valstybės veiksmais baudžiamosios teisės srityje“, taip pat tuo atveju, kai duomenis tvarko „fizinis asmuo, užsiimdamas tik asmenine ar namų ūkio veikla“.

41. Atsižvelgdamas į šias nuostatas generalinis advokatas A. Tizzano padarė išvadą, kad Direktyva 95/46 negali būti taikoma sujungtose bylose *Österreichischer Rundfunk ir kt.* [10]. Taigi dėl duomenų, kurie susiję su valstybinių institucijų mokamu darbo užmokesčiu ir kurie turi būti nurodyti Austrijos audito rūmų pateiktoje ataskaitoje parlamentui, tvarkymo, jis laikėsi nuomonės, kad šie rūmai nagrinėjamu atveju vykdo „valstybės kontrolės veiklą, numatytą ir reglamentuojamą Austrijos valdžios institucijų (netgi pagal konstitucinį įstatymą), remdamiesi jų savarankišku politinio ir institucinio pobūdžio pasirinkimu, o ne siekdami vykdyti įsipareigojimą pagal Bendrijos teisę. Kadangi ši veikla *nėra konkrečiai reglamentuojama Bendrijos lygmeniu*, ji gali priklausyti tik valstybių narių kompetencijai“ [11].

[6] 2013 m. vasario 26 d. Sprendimas *Åkerberg Fransson* (C-617/10, EU:C:2013:105, 21 punktas); 2016 m. gruodžio 21 d. Sprendimas *AGET Iraklis* (C-201/15, EU:C:2016:972, 62 punktas); 2019 m. gegužės 21 d. Sprendimas *Komisija / Vengrija (Žemės ūkio paskirties žemės uzufruktai)* (C-235/17, EU:C:2019:432, 63 punktas) ir 2020 m. rugsėjo 24 d. Sprendimas *YS (Vadovaujančias pareigas einančių darbuotojų profesinės pensijos)* (C-223/19, EU:C:2020:753, 78 punktas).

[7] C-465/00, C-138/01 ir C-139/01, EU:C:2002:662.

[8] C-101/01, EU:C:2002:513.

[9] 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995, p. 31; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 15 t., p. 355). Ši direktyva buvo pakeista BDAR.

[10] C-465/00, C-138/01 ir C-139/01, EU:C:2002:662.

[11] Generalinio advokato A. Tizzano išvada, pateikta sujungtose bylose *Österreichischer Rundfunk ir kt.* (C-465/00, C-138/01 ir C-139/01, EU:C:2002:662, 43 punktas). Išskirta mano.

42. Remdamasis tokiu pačiu aiškinimu ir byloje *Lindqvist*, generalinis advokatas A. Tizzano buvo tos nuomonės, kad interneto puslapis, kurį B. Lindqvist sukūrė, vykdydama savanorišką katechetės veiklą, priskirtinas „neekonominio pobūdžio veiklai, kuri neturi ryšio (ar bent jau tiesioginio ryšio) su naudojimusi pagrindinėmis laisvėmis, įtvirtintomis Sutartyje, ir kuri nėra konkrečiai reglamentuojama Bendrijos lygmeniu“ [12]. Taigi, šio generalinio advokato nuomone, ši veikla nepatenka į Bendrijos teisės taikymo sritį, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 95/46 3 straipsnio 2 dalį.

43. Teisingumo Teismas šiomis išvadomis nesivadovavo dėl priežasčių, kurias galima sieti su siekiu užtikrinti teisinį saugumą ir būtinybe išlaikyti Direktyvos 95/46 veiksmingumą.

44. Iš tikrųjų, atsižvelgiant į specifinį asmens duomenų, kurių judėjimą ir ekonominį naudojimą palengvina jų skaitmeninimas, pobūdį, labai sunku praktiškai, kiekvienu konkrečiu atveju nustatyti, ar jų tvarkymas yra susijęs su konkrečiomis Sąjungos teisės nuostatomis arba vidaus rinką reglamentuojančiomis laisvėmis, kaip to reikėtų pagal siaurą aiškinimą.

45. Grįžtant prie bylos, kurioje priimtas Sprendimas *Lindqvist* [13], pavyzdžio, praktiškai būtų sunku nustatyti, ar interneto puslapio, skirto ribotam parapijiečių ratui, veikimas reiškia konkretų ryšį su Direktyvos 95/46 nuostatomis, susijusiomis su laisvu duomenų judėjimu tarp valstybių narių vidaus rinkoje. Atsakymas į šį klausimą gali priklausyti, be kita ko, nuo serverių, kuriuose teikiama priegloba aptariamai interneto svetainei, fizinės buvimo vietos [14].

46. Pridurtina, kad panašaus pobūdžio sunkumų galėtų kilti, jei šioje byloje siauram aiškinimui būtų teikiama pirmenybė pagal BDAR.

47. Pavyzdžiui, būtų sunku tiksliai nustatyti, kokia apimtimi tam tikrų duomenų valdytojų, kaip antai bažnyčių ar religinių asociacijų, kurioms aiškiai taikomas šis reglamentas [15], veiklai veiksmingai taikomos konkrečios Sąjungos teisės nuostatos [16]. Toks pats klausimas galėtų kilti ir dėl pelno nesiekiančių organizacijų, kurios nevykdo ūkinės veiklos. Tai lemtų teisinį nesaugumą, susijusį su BDAR taikymo sritimi.

48. Atsižvelgdamas į tokius sunkumus Teisingumo Teismas atmetė siaurą sąvokos „Bendrijos teisės taikymo sritis“ aiškinimą, kai galiojo Direktyva 95/46. Sprendimuose *Österreichischer Rundfunk ir kt.* [17] ir *Lindqvist* [18] jis pripažino: „[k]adangi galimas bet kokių asmens duomenų judėjimas tarp valstybių narių, Direktyva Nr. 95/46 iš principo įpareigoja laikytis tokių duomenų apsaugos tvarkant direktyvos 3 straipsnyje nurodytais būdais taisyklių. <…> Esant tokioms aplinkybėms Direktyvos Nr. 95/46 taikymas negali priklausyti nuo to, ar konkrečios [nagrinėjamos] situacijos <…> yra pakankamai susijusios su naudojimusi Sutartimi garantuojamomis pagrindinėmis laisvėmis <…>. Aiškinant priešingai, minėtos direktyvos

[12] Generalinio advokato A. Tizzano išvada, pateikta byloje *Lindqvist* (C-101/01, EU:C:2002:513, 36 punktas).

[13] 2003 m. lapkričio 6 d. sprendimas (C-101/01, EU:C:2003:596).

[14] Šiuo klausimu žr. 2003 m. lapkričio 6 d. Sprendimą *Lindqvist* (C-101/01, EU:C:2003:596, 59 punktas).

[15] Žr. BDAR 91 straipsnį.

[16] Viena vertus, Sąjungos teise nesiekiama reglamentuoti konkrečiai religinės veiklos. Kita vertus, tokiai veiklai vis dėlto negali būti netaikoma Sąjungos teisė ir jos bendrieji principai, kaip antai nediskriminavimo principas. Šiuo klausimu žr. generalinio advokato E. Tanchev išvadą, pateiktą byloje *Egenberger* (C-414/16, EU:C:2017:851, 46–51 punktai).

[17] 2003 m. gegužės 20 d. sprendimas (C-465/00, C-138/01 ir C-139/01, EU:C:2003:294).

[18] 2003 m. lapkričio 6 d. sprendimas (C-101/01, EU:C:2003:596).

taikymo srities ribos taptų ypač neaiškios ir abejotinos, o tai prieštarautų pagrindiniam direktyvos tikslui – suderinti valstybių narių įstatymų bei kitų teisės aktų nuostatas, siekiant panaikinti vidaus rinkos veikimo kliūtis, kylančias būtent dėl skirtingų nacionalinių įstatymų“ [19].

49. Taip Teisingumo Teismo jurisprudencijoje įsitvirtino „platus“ Direktyvos 95/46 aiškinimas.

– *Platus aiškinimas*

50. Pagal šį aiškinimą į Sąjungos teisės taikymo sritį įtraukiama visa veikla, kuri *gali* į ją *patekti*, t. y. kuri nebuvo nuo jos atsieta dėl išimtinės valstybių narių kompetencijos.

51. Toks aiškinimas galiojant Direktyvai 95/46 lėmė tai, kad Teisingumo Teismas siaurai aiškino ir išimtį, susijusią su veikla, kuri nepatenka į Bendrijos teisės taikymo sritį. Sprendime *Lindqvist* Teisingumo Teismas pripažino, kad „Direktyvos 95/46 3 straipsnio 2 dalies pirmoje įtraukoje kaip pavyzdžiai paminėtos veiklos rūšys skirtos apibrėžti šioje nuostatoje numatytos išimties taikymo sritį, tad ši išimtis taikoma tik aiškiai joje paminėtai veiklai arba tai pačiai kategorijai priskiriamai (*ejusdem generis*) veiklai“ [20].

52. Prieš įsigaliojant Lisabonos sutarčiai veikla, kuriai taikoma ši išimtis – susijusi su visuomenės saugumu, gynyba, valstybės saugumu, baudžiamąja sritimi, taip pat veikla, nurodyta Europos Sąjungos sutarties V ir VI antraštinėse dalyse, – buvo priskiriama antrajam ir trečiajam Sąjungos ramsčiams, todėl pateko į tarpvyriausybinio bendradarbiavimo sritį. Taigi šios veiklos negalėjo reglamentuoti Bendrijos teisė, atsižvelgiant į tuo metu Sutartyse nustatytą Sąjungos ir valstybių narių kompetencijos pasidalijimą.

53. Atsižvelgiant būtent į šias aplinkybes reikia suprasti „veikl[os], kuri nepatenka į Bendrijos teisės taikymo sritį“, išimtį, įtvirtintą Direktyvos 95/46 3 straipsnio 2 dalies pirmoje įtraukoje. Vis dėlto panašiai buvo apibrėžta ir BDAR taikymo sritis.

54. BDAR 2 straipsnio 2 dalies a–d punktuose nurodyta, kad šis reglamentas netaikomas asmens duomenų tvarkymui, kai „a) duomenys tvarkomi vykdant veiklą, kuriai Sąjungos teisė netaikoma; b) duomenis tvarko valstybės narės, vykdydamos veiklą, kuriai taikomas ES sutarties V antraštinės dalies 2 skyrius; c) duomenis tvarko fizinis asmuo, užsiimdamas išimtinai asmenine ar namų ūkio veikla; d) duomenis tvarko kompetentingos valdžios institucijos nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, nustatymo ar patraukimo baudžiamojon atsakomybėn už jas, baudžiamųjų sankcijų vykdymo, įskaitant apsaugą nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevenciją, tikslais“. Pastarajam duomenų tvarkymui taikomos Direktyvos (ES) 2016/680 [21] nuostatos.

55. Atsižvelgiant į BDAR 16 konstatuojamąją dalį, pažymėtina, kad Sąjungos teisės nereglamentuojama veikla – tai, be kita ko, su nacionaliniu saugumu susijusi veikla.

[19] 2003 m. gegužės 20 d. Sprendimas *Österreichischer Rundfunk ir kt.* (C-465/00, C-138/01 ir C-139/01, EU:C:2003:294, 40 ir 42 punktai). Taip pat žr. 2003 m. lapkričio 6 d. Sprendimą *Lindqvist* (C-101/01, EU:C:2003:596, 40 ir paskesni punktai).

[20] 2003 m. lapkričio 6 d. Sprendimas *Lindqvist* (C-101/01, EU:C:2003:596, 44 punktas).

[21] 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016, p. 89).

56. Remdamasis visomis šiomis nuostatomis Teisingumo Teismas Sprendime *Land Hessen* pripažino, kad BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkte nustatyta išimtis, apimanti „veiklą, kuriai Sąjungos teisė netaikoma“, turi būti aiškinama siaurai, todėl „aplinkybės, kad veikla yra būdinga valstybei ar viešosios valdžios institucijai, nepakanka, kad ši išimtis būtų automatiškai taikoma tokiai veiklai. Iš tiesų būtina, kad ši veikla būtų *aiškiai nurodyta* minėtoje nuostatoje arba galėtų būti *priskirta prie tos pačios kategorijos*, kaip ir joje nurodytos veiklos rūšys“ [22].

57. Mano manymu, nė vienu iš šioje byloje pateiktų argumentų negalima paneigti šio aiškinimo.

58. Visų pirma nepritariu argumentams, grindžiamiems kompetencijos suteikimo principu, kuriuos pateikė būtent prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir *Präsident des Nationalrates* (Nacionalinės Tarybos Pirmininkas).

59. Pagal suteikimo principą, nustatytą ESS 5 straipsnio 2 dalyje [23], Sąjunga turi tik kompetenciją, kurią jai Sutartyse suteikė valstybės narės.

60. Leksiniu požiūriu sąvoka „veikl[a], kuriai Sąjungos teisė netaikoma“, yra nevienareikšmė. Iš pirmo žvilgsnio platus šios sąvokos aiškinimas, pateikiamas Teisingumo Teismo jurisprudencijoje, atrodo, gali kelti abejonių, nes pagal jį BDAR nuostatos turėtų būti taikomos visai veiklai, kuri nebuvo atsieta nuo šio reglamento taikymo srities, o tai, atrodo, prieštarauja jau minėtam principui.

61. Vis dėlto, remiantis suformuota jurisprudencija, aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos formuluotę ir siekiamus tikslus, bet ir jos kontekstą bei Sąjungos teisės nuostatų visumą. Sąjungos teisės nuostatos genezė taip pat gali suteikti svarbios informacijos ją aiškinant [24].

62. Jei neatsižvelgiame į pažodinį aiškinimą, kuris, mano manymu, neleidžia daryti konkrečios išvados dėl nevienareikšmio žodžių junginio „Sąjungos teisės taikymo sritis“ turinio, kontekstinė [25] ir teleologinė analizė akivaizdžiai patvirtina platų SESV 16 straipsnio 2 dalies aiškinimą, taigi šios nuostatos taikymo sritis yra platesnė nei sąvokos „Sąjungos teisės įgyvendinimas“, kaip tai suprantama pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį.

63. Pirma, tokia išvada darytina atsižvelgiant į SESV sistemą ir ypatingą 16 straipsnio 2 dalies vietą šios Sutarties sistemoje.

64. Aptariamas straipsnis yra SESV pirmosios dalies II antraštinėje dalyje, kurioje išdėstytos „bendrai taikomos nuostatos“. Tai reiškia, kad šioje nuostatoje įtvirtintai fizinių asmenų teisei į asmens duomenų apsaugą tenka ypatinga reikšmė, palyginti su kitomis pagrindinėmis teisėmis, nurodytomis prie Sutarties pridėtoje Chartijoje.

[22] 2020 m. liepos 9 d. Sprendimas *Land Hessen* (C-272/19, EU:C:2020:535, 70 punktas). Išskirta mano.

[23] Primintina, jog ESS 5 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad „pagal suteikimo principą Sąjunga veikia tik neperžengdama ribų kompetencijos, kurią, siekiant Sutartyse nustatytų tikslų, jai šiose Sutartyse suteikė valstybės narės. Visa Sutartimis Sąjungai nepriskirta kompetencija priklauso valstybėms narėms“.

[24] Kaip pavyzdį žr. 2018 m. gruodžio 10 d. Sprendimą *Wightman ir kt.* (C-621/18, EU:C:2018:999, 47 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[25] Turiu galvoje aiškinimą, grindžiamą sisteminio ir istorinio pobūdžio argumentais, pagal visuotinai priimtą aiškinimo metodų tipologiją (žr. Lenaerts, K. ir Gutierrez-Fons, J. A., *Les méthodes d'interprétation de la Cour de justice de l'Union européenne*, Bruylant, Briuselis, 2020, I skyrius).

65. Konkrečiau kalbant, išskirtinė SESV 16 straipsnio vieta šios Sutarties sistemoje leidžia manyti, kad šioje nuostatoje nurodyta „taikymo sritis“ neapsiriboja vien atvejais, kai valstybės narės „įgyvendina Sąjungos teisę“, kaip tai suprantama pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį, o tai atitinka jau minėtą siaurą aiškinimą.

66. Šiuo klausimu pabrėžtinas skirtumas tarp SESV 16 straipsnio 2 dalies ir Chartijos nuostatų pobūdžio.

67. Pagal Chartijos 51 straipsnio 2 dalį Chartija „nenustato Sąjungai naujų įgaliojimų ar užduočių ir nepakeičia Sutartyse nustatytųjų“. Jos nuostatos skirtos valstybėms narėms tiek, kiek šios įgyvendina Sąjungos teisę srityse, kurios jau patenka į šios teisės taikymo sritį.

68. Kitaip yra SESV 16 straipsnio 2 dalies atveju, nes joje *numatyta ir pagal ją perduodama* Sąjungai teisėkūros kompetencija, susijusi su asmens duomenų apsauga ir jų laisvu judėjimu, dėl ko šioje nuostatoje, kaip matyti iš jos genezės, apibrėžiama konkreti taikymo sritis remiantis Direktyvos 95/46 nuostatomis.

69. Antra, iš Lisabonos sutarties parengiamųjų dokumentų aiškiai matyti, kad SESV rengėjai ketino dar kartą patvirtinti asmens duomenų apsaugos taisyklių taikymo sritį, kaip ji buvo apibrėžta Direktyvoje 95/46.

70. Šiuo klausimu primintina, kad SESV 16 straipsnio turinys tiesiogiai grindžiamas Sutarties dėl Konstitucijos Europai projektu, kurio 36a straipsnio 2 dalyje (2003 m. liepos 18 d. galutinėje projekto redakcijoje[26] tapusioje 50 straipsnio 2 dalimi) buvo numatyta Parlamento ir Tarybos kompetencija nustatyti „fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms ir įstaigoms, taip pat *valstybėms narėms* tvarkant asmens duomenis, *kai vykdoma veikla yra susijusi su Sąjungos teisės taikymo sritimi*, ir laisvo tokių duomenų judėjimo taisykles“ [27].

71. Vis dėlto, remiantis šių rengėjų pateiktais paaiškinimais, „36a straipsnio projektu siekiama sukurti vieną teisinį pagrindą asmens duomenų apsaugai, šiuos duomenis apsaugant tiek institucijoms, tiek valstybėms narėms, kai jos veikia srityje, patenkančioje į Sąjungos teisės taikymo sritį. *Tekstas pagrįstas dabartine Bendrijos sistema, kylančia iš [Direktyvos 95/46]* (grindžiamos EB sutarties 95 straipsniu), *kiek tai susiję su valstybių narių veiksmais*“ [28].

72. Iš to aiškiai matyti, kad, jei sąvoka „[Sąjungos teisės taikymo sritis]“, vartojama BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkte, būtų aiškinama taip, kad šio reglamento taikymas būtų apribotas, palyginti su Direktyvos 95/46 taikymu, tai prieštarautų SESV išreikštai valstybių narių valiai.

73. Trečia, reikia atsižvelgti į teologinius argumentus, susijusius su asmens duomenų apsaugos raida ir konkrečiais tikslais, kurių siekiant priimtas BDAR.

74. Šiuo aspektu neabejotina, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė sustiprinti šią apsaugą ir sutvirtinti su ja susijusių taisyklių taikymo sritį. Tai matyti iš sąmoningo Direktyvos 95/46 pakeitimo griežtesne reglamentavimo priemone ir – aiškiai – iš BDAR 9, 11 ir 13 konstatuojamųjų dalių turinio.

[26] Sutarties dėl Konstitucijos Europai projektas (OL C 169, 2003, p. 1).

[27] Sutarties dėl Konstitucijos projekto VI antraštinės dalies, susijusios su demokratiniu Sąjungos gyvenimu, 36a straipsnio 2 dalis (Europos Konvento prezidiumo pastaba 2003 m. balandžio 2 d. Konventui, Briuselis, CONV 650/03, p. 6). Išskirta mano.

[28] Europos Konvento prezidiumo pastaba 2003 m. balandžio 2 d. Konventui, Briuselis, CONV 650/03, p. 3). Išskirta mano.

75. Šioje priemonėje nurodytus tikslus lemia asmens duomenų tvarkymo – o tai nėra veikla, kurią vykdant šie duomenys gali būti renkami, – specifika.

76. Be to, ši veikla nebūtinai yra ekonominė veikla, kuriai jau būtų taikomos vidaus rinką reglamentuojančios Sąjungos teisės normos, bet tai visiškai nesumažina surinktų duomenų rinkos vertės ir nepašalina su jų tvarkymu susijusių pavojų.

77. Šiuo aspektu asmens duomenų klausimas yra kompleksinio pobūdžio, todėl jų apsaugos taisyklės negali būti apribotos jau esančių Sąjungos teisės sąvokų taikymo sritimi.

78. Kitaip tariant, jei SESV 16 straipsnio 2 dalyje nurodyta „Sąjungos teisės taikymo sritis“ apima daugiau nei sąvoka „Sąjungos teisės įgyvendinimas“, kaip tai suprantama pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį, būtent dėl klausimų, susijusių su asmens duomenų tvarkymu, savarankiško pobūdžio prireikė konkrečių teisėkūros veiksmų, kurių imantis buvo ne vien sujungiamos ankstesnės Sąjungos teisės nuostatos. Šiuo požiūriu plati BDAR taikymo sritis atspindi siekį spręsti asmens duomenų apsaugos uždavinius priimant priemonę, sukurtą „pagal užsakymą“.

79. Atsižvelgdamas į tai, kad SESV 16 straipsnio 2 dalies kontekstinės ir teleologinės analizės išvados sutampa, siūlau Teisingumo Teismui patvirtinti savo ankstesnę jurisprudenciją [29], siaurai aiškinant BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytą išimtį, susijusią su „veikl[a], kuriai Sąjungos teisė netaikoma“.

80. Remdamasis šiuo aiškinimu siūlau Teisingumo Teismui įvertinti, ar šis reglamentas taikytinas parlamento tyrimo komiteto veiklai, aptariamai pagrindinėje byloje.

Dėl BDAR taikymo parlamento tyrimo komiteto veiklai

81. Mano manymu, pateiktina pirminė pastaba dėl to, kaip reikšmingose BDAR nuostatose apibrėžiama šio reglamento taikymo sritis.

– *Antraeilė institucinių kriterijų reikšmė apibrėžiant BDAR taikymo sritį*

82. Pažymėtina, kad apibrėžiant BDAR taikymo sritį struktūrinio ar institucinio pobūdžio argumentai, susiję su tuo, kokios kategorijos įstaigos ar asmenys atsakingi už asmens duomenų tvarkymą, yra antraeiliai.

83. Pirma, pagal BDAR 2 straipsnio 1 dalį šio reglamento taikymo sritis pagrįsta materialine asmens duomenų „tvarkymo“ sąvoka. BDAR 4 straipsnio 7 punkte vartojama struktūrinė sąvoka „duomenų valdytojas“ šiuo požiūriu yra tik papildomo pobūdžio, nes ji iš esmės grindžiama materialine „tvarkymo“ sąvoka. Iš tikrųjų, nors apibrėžiant duomenų valdytoją nurodomas „fizinis arba juridinis asmuo, valdžios institucija, agentūra ar kita įstaiga“, šia nuoroda neutralizuojamas struktūrinių kriterijų taikymas.

[29] Žr. jurisprudenciją, nurodytą šios išvados 5 išnašoje.

84. Antra, net jei BDAR 2 straipsnio 2 dalyje išdėstytose nuostatose, kuriomis apribojama materialinė šio reglamento taikymo sritis, daroma nuoroda į tam tikras asmenų ar įstaigų kategorijas, t. y. valstybes nares, fizinius asmenis ir baudžiamosios teisės srityje kompetenciją turinčias valdžios institucijas, būtent *veikla* visada nepatenka į šio reglamento taikymo sritį. Taigi BDAR netaikomas ne patiems asmenims, o tik tam tikrai jų veiklai.

85. Antraeilę institucinių kriterijų reikšmę patvirtina ir tai, kaip apibrėžiamos iš dalies nukrypti leidžiančios nuostatos, ribojančios konkrečių BDAR nuostatų taikymo sritį. Pavyzdžiui[30], jei teismai nepriklauso nacionalinių priežiūros institucijų kompetencijai pagal BDAR 55 straipsnio 3 dalį, tai tik tiek, kiek jie *vykdo savo teismines funkcijas*. Taigi šios išimties taikymo sritį lemia ne teisminių institucijų statusas, o ypatingas jų veiklos pobūdis.

86. Nesant BDAR nuostatos, skirtos būtent parlamento organams, tai, mano manymu, reiškia, kad ne *parlamento organų statusas* pagal Austrijos teisę, o *jų veiklos pobūdis* turi lemti galimybę taikyti šį reglamentą.

– *Dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamos tyrimo komiteto veiklos pobūdžio*

87. Atsižvelgdamas į visą Teisingumo Teismui pateiktą informaciją manau, kad šiam komitetui patikėtos užduotys gali būti kvalifikuojamos kaip viešosios priežiūros veikla, kurią vykdant įgyvendinamos viešosios valdžios funkcijos.

88. Toks kvalifikavimas išplaukia iš paties pirmojo ir antrojo prejudicinių klausimų, kurie susiję su veikla, vykdoma atliekant vykdomosios valdžios *priežiūrą*, turinio. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas paaiškina, kad „tyrimo komitetai siekia ištirti tam tikrus dalykus politiniais tikslais <…>. Todėl tyrimo komitetai turi atlikti pagal Konstituciją joms tenkančią *priežiūros pareigą*“[31].

89. Tokį kvalifikavimą patvirtina Teisingumo Teismui pateiktos rašytinės pastabos[32].

90. Be to, atsižvelgiant į *Präsident des Nationalrates* (Nacionalinės Tarybos Pirmininkas) per teismo posėdį pateiktus paaiškinimus, neginčijama, kad aptariamas tyrimo komitetas turi tam tikras viešosios valdžios prerogatyvas, kaip antai teisę iškviesti liudytojus arba galimybę susipažinti su dokumentais, susijusiais su jo veiklos dalyku, taip pat įgaliojimus skirti finansines nuobaudas, kad būtų galima užtikrinti tinkamą tyrimo atlikimą.

91. Vis dėlto, mano manymu, esama painiavos dėl šio komiteto *teisėkūros* veiklos pobūdžio ir galimų jos pasekmių BDAR taikymui.

92. Šiuo klausimu *Präsident des Nationalrates* (Nacionalinės Tarybos Pirmininkas) pažymi, kad „tyrimo komitetai organizaciniu ir funkciniu požiūriu priklauso įstatymų leidžiamajai valdžiai. Taigi tyrimo komitetų arba jų vardu atliekami veiksmai priskiriami valstybės teisėkūros

[30] Taip pat žr. BDAR 20 straipsnio 3 dalį, 49 straipsnio 3 dalį ir 79 straipsnio 2 dalį.

[31] Prašymo priimti prejudicinį sprendimą 25 punktas. Išskirta mano.

[32] Pavyzdžiui, savo rašytinių pastabų 13 punkte *Präsident des Nationalrates* (Nacionalinės Tarybos Pirmininkas) paaiškina, kad Austrijos parlamentas „turi teisę nuspręsti dėl tyrimo komitetų, kurie tirtų tam tikrus veiksmus, priskiriamus federalinio lygmens vykdomosios valdžios sričiai, sudarymo. Taigi tyrimo komitetui pagal Konstituciją tenka priežiūros pareiga. Tyrimo komiteto tikslas – siekiant politinio tikslo išsiaiškinti tam tikrų įvykių eigą ir taip užtikrinti veiksmingą parlamentinę priežiūrą“.

funkcijai“ [33]. Jo nuomone, tai reiškia, kad „tyrimo komiteto veikla susijusi su teisėkūros esme ir jai, kaip išimtinai parlamentinio ir politinio pobūdžio (priežiūros) veiklai, taikytina BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkte nustatyta išimtis“ [34].

93. Dėl šių teiginių norėčiau pateikti tris pastabas.

94. Pirma, neatsižvelgiant į galimą tyrimo komitetų dalyvavimą teisėkūroje, pabrėžtina, kad teisėkūros ar parlamentinei veiklai nenustatyta BDAR taikymo išimtis [35], kitaip nei veiklai, susijusiai su teisminių funkcijų vykdymu, kuriai taikoma iš dalies nukrypti leidžianti nuostata, įtvirtinta šio reglamento 55 straipsnio 3 dalyje.

95. Šiuo klausimu, kitaip nei kai kurios suinteresuotosios šalys, abejoju, ar šią nukrypti leidžiančią nuostatą galima aiškinti pagal analogiją taip, kad teisminėms funkcijoms taikoma išimtis būtų taikoma ir teisėkūros funkcijoms. Priešingai, jei į BDAR 55 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą nukrypti leidžiančią nuostatą nagrinėjamu atveju atsižvelgtų Teisingumo Teismas, ji galėtų lemti tik aiškinimą *a contrario*. Atsižvelgiant į plačią BDAR taikymo sritį, teisminėms funkcijoms taikoma išimtis negali būti aiškinama plačiai.

96. Antra, mano nuomone, jokia Teisingumo Teismui nurodyta aplinkybė neleidžia teigti, kad pagrindinėje byloje aptariamo tyrimo komiteto veikla sietina su teisėkūros funkcija.

97. Pirmiausia pažymėtina, kad aptariamas tyrimo komitetas nėra įgaliotas imtis teisėkūros iniciatyvų ir niekaip kitaip nedalyvauja Austrijos parlamento teisėkūroje. Be to, net jei galutinė tyrimo ataskaita galėtų būti įkvėpimo šaltinis teisės aktų leidėjui, ši aplinkybė, mano manymu, nėra tokia, kad jo veiklai būtų suteiktas teisėkūros pobūdis. Tam tikrų neparlamentinių organų, pavyzdžiui, Austrijos audito rūmų, kurių ataskaitos pateikiamos parlamentui, tyrimais taip pat gali pasinaudoti teisės aktų leidėjas, bet dėl to nelaikytina, kad jie vykdo teisėkūros įgaliojimus.

98. Trečia, neatsižvelgiant į galimą institucinio pobūdžio argumentų svarbą pagal Austrijos teisę, jie neturi reikšmės BDAR taikymui, todėl parlamento tyrimo komiteto organizacinė priklausomybė negali turėti lemiamos reikšmės atsakant į pirmąjį prejudicinį klausimą.

– *Dėl galimybės taikyti BDAR viešosios priežiūros veiklai*

99. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, kyla klausimas, ar parlamento tyrimo komiteto vykdoma viešosios priežiūros veikla patenka į BDAR taikymo sritį.

100. Mano manymu, į šį klausimą reikia atsakyti teigiamai dėl trijų pagrindinių priežasčių.

101. Pirma, aptariamo komiteto atliekamą asmens duomenų tvarkymą apima sąvoka „tvarkymas“, apibrėžta BDAR 2 straipsnio 1 dalyje. Šio kvalifikavimo neginčija nė viena iš suinteresuotųjų šalių šioje byloje.

[33] *Präsident des Nationalrates* (Nacionalinės Tarybos Pirmininkas) rašytinių pastabų 14 punktas.

[34] *Präsident des Nationalrates* (Nacionalinės Tarybos Pirmininkas) rašytinių pastabų 15 punktas.

[35] Žr. 2020 m. liepos 9 d. Sprendimą *Land Hessen* (C-272/19, EU:C:2020:535, 72 punktas).

102. Antra, viešosios priežiūros veikla patenka į Sąjungos teisės taikymo sritį, kaip tai suprantama pagal SESV 16 straipsnio 2 dalį ir BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punktą, kaip šios nuostatos išaiškintos Teisingumo Teismo jurisprudencijoje, nes šiame reglamente nėra nuostatų, pagal kurias jis nebūtų taikomas šiai veiklai.

103. Priešingai, priežiūros veikla aiškiai nurodyta BDAR 23 straipsnio 1 dalies h punkte, kuriame numatyta galimybė *apriboti* tam tikrų šiame reglamente nustatytų teisių ir pareigų apimtį, kai toks apribojimas būtinas siekiant tam tikrais šioje nuostatoje numatytais atvejais užtikrinti „stebėsenos, tikrinimo ar reguliavimo funkciją, kuri (net jeigu tik kartais) yra susijusi su viešosios valdžios funkcijų vykdymu“.

104. Tai reiškia, kad BDAR nuostatos skirtos viešosios priežiūros veiklai reglamentuoti, net jei šiuo tikslu galima numatyti specialias priemones. Vis dėlto galimybė apriboti BDAR numatytą apsaugą nelemia jo netaikymo.

105. Galiausiai, trečia, atsižvelgiant į bendrą Sąjungos ir valstybių narių kompetencijos pasidalijimą, nematyti, kad viešosios priežiūros veikla būtų priskiriama tik valstybėms narėms.

106. Kalbant būtent apie parlamentinės priežiūros pavyzdį, pažymėtina, kad Europos Parlamento [36] ir Bundestago (Parlamento žemieji rūmai, Vokietija) dvigubas tyrimas vadinamojoje „Dieselgate“ byloje gerai iliustruoja kompetencijos pasidalijimą šioje srityje.

107. Tiesa, būtų galima teigti, kad Sąjungos teisės taikymo sritis apima tik priežiūros veiklą, susijusią su šios teisės nuostatų taikymu.

108. Vis dėlto toks požiūris reikštų tai, kad vėl siaurai aiškinama „Sąjungos teisės taikymo sritis“, todėl kiltų tokia pati teisinio nesaugumo rizika. Atsižvelgiant į patį parlamentinio tyrimo, kuriuo siekiama išsiaiškinti atitinkamas aplinkybes, pobūdį, mano manymu, sunku iš anksto nustatyti, ar tyrimo komiteto veikla yra konkrečiai susijusi su Sąjungos teisės nuostatų taikymu [37].

109. Šiomis aplinkybėmis reikia atsižvelgti į teisinio saugumo tikslą, kurio siekiama BDAR nuostatomis, skirtomis tam, kad būtų išvengta suskaidyto duomenų apsaugos įgyvendinimo Sąjungoje [38].

110. Atsižvelgiant į šį tikslą ir remiantis išvada, kurią Teisingumo Teismas padarė Sprendime *Österreichischer Rundfunk ir kt.* [39], priimtame galiojant Direktyvai 95/46, BDAR taikymo sritis turėtų būti aiškinama taip, kad ji apima viešosios priežiūros veiklą, neatsižvelgiant į šios veiklos ryšį su konkrečių Sąjungos teisės nuostatų taikymu.

111. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau į pirmąjį prejudicinį klausimą atsakyti, kad valstybės narės parlamento naudojantis teise vykdyti vykdomosios valdžios kontrolę įsteigto tyrimo komiteto veikla patenka į Sąjungos teisės taikymo sritį, kaip tai suprantama pagal SESV 16 straipsnio 2 dalies pirmą sakinį.

[36] Žr. 2015 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento sprendimą (ES) 2016/34 dėl išmetamų teršalų matavimų automobilių sektoriuje tyrimo komiteto sudarymo, jo įgaliojimų, narių skaičiaus ir įgaliojimų trukmės (OL L 10, 2016, p. 13).

[37] Šiuo požiūriu įdomu, kaip reikėtų vertinti Austrijos parlamento tyrimą dėl bylos „Ibizagate“, susijusios su pažeidimais, turėjusiais įtakos viešojo pirkimo sutarčių sudarymui, ir 1995 m. Belgijos Senato pradėtą tyrimą, kuriuo buvo siekiama „išnagrinėti organizuotą nusikalstamumą Belgijoje“, taip pat šiuo metu Prancūzijos Nacionalinės Asamblėjos vykdomą tyrimą, susijusį su „Prancūzijos energetinio savarankiškumo ir nepriklausomumo praradimo priežastimis“.

[38] Žr. BDAR 9 ir 13 konstatuojamąsias dalis.

[39] 2003 m. gegužės 20 d. sprendimas (C-465/00, C-138/01 ir C-139/01, EU:C:2003:294, 45–47 punktai).

Dėl antrojo prejudicinio klausimo

112. Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar pagrindinėje byloje aptariamo tyrimo komiteto veikla patenka į BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkte, siejamame su šio reglamento 16 konstatuojamąja dalimi, nustatytos išimties taikymo sritį, atsižvelgiant į konkretų šios veiklos tikslą, susijusį su nacionalinio saugumo uždaviniais.

113. Dėl kelių priežasčių nemanau, kad taip ir yra.

114. Pirma, atsižvelgiant į plačią BDAR taikymo sritį, išimtis, apimanti su nacionaliniu saugumu susijusią veiklą, turėtų būti aiškinama siaurai. Iš to darytina išvada, kad ši išimtis taikytina tik veiklai, kurios tiesioginis tikslas yra nacionalinis saugumas.

115. Akivaizdu, kad taip nėra pagrindinėje byloje aptariamo tyrimo komiteto, kuriam patikėta federalinės vyriausybės organų priežiūra, veiklos atveju.

116. Tiesa, kadangi aptariama priežiūra susijusi su BTV, kurios uždavinys – užtikrinti valstybės institucijų vientisumą ir tęstinumą, šio komiteto veikla galėjo būti *netiesiogiai* prisidedama prie nacionalinio saugumo užtikrinimo.

117. Vis dėlto toks prisidėjimas nekeičia tyrimo komitetui patikėtos vykdyti veiklos pobūdžio ir negali lemti to, kad šiai veiklai netaikomos BDAR nuostatos. Darant priešingą išvadą galėtų kilti klausimas, ar jos turėtų būti netaikomos ir reklamos agentūrai, kurią Krašto apsaugos ministerija pasamdė siekdama populiarinti karininko profesiją.

118. Antra, jei BDAR taikymas priklausytų nuo parlamentinio tyrimo dalyko, tai prieštarautų Sąjungos teisės aktų leidėjo siekiamam tikslui užtikrinti teisinį saugumą.

119. Atsižvelgiant į besikeičiantį parlamentinio tyrimo dalyko pobūdį, šis dalykas nėra pakankamai tvirtas pagrindas BDAR taikymo sričiai nustatyti. Šiuo tikslu kriterijumi negali būti laikomi konjunktūriniai veiksniai, kaip antai krašto apsaugos ministro asmeninis įsitraukimas į korupciją, kuris gali būti atskleistas (arba paneigtas) tyrimo metu.

120. Trečia, aiškinant BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytą išimtį, reikėtų atsižvelgti į šios nuostatos *ratio legis*. Mano manymu, tai susiję su aplinkybe, kad neįmanoma suderinti tam tikrų esminių teisės į asmens duomenų apsaugą aspektų su slaptumu, būdingu tam tikrai veiklai, susijusiai su nacionaliniu saugumu.

121. Pavyzdžiui, nežinia, kaip vidaus žvalgybos tarnybos galėtų užtikrinti BDAR 14 ir 15 straipsniuose įtvirtintas teises gauti informaciją ir susipažinti su duomenimis, tuo pat metu nepakenkdamos asmenų, kurie įtariami priklausantys teroristiniam judėjimui, sekimui. Tokiu atveju iš BDAR kylantys reikalavimai atrodo iš esmės nesuderinami su nacionalinio saugumo reikalavimais.

122. Priešingai, mano manymu, parlamento tyrimo komiteto veiklai nėra jokios neįveikiamos tokio pobūdžio kliūties ir nežinau, kaip pagal BDAR tenkančių įsipareigojimų laikymasis galėtų jam trukdyti galimai prisidėti prie nacionalinio saugumo užtikrinimo.

123. Tiesa, viešumas, paprastai būdingas tyrimo komiteto veiklai, yra panašus į *viešąjį* parlamentinės priežiūros aspektą. Vis dėlto skaidrumo tikslas prieštarauja BDAR 2 straipsnio 2 dalies a punkto, kuriuo siekiama užtikrinti nacionalinio saugumo slaptumą, *ratio legis*.

124. Ketvirta, net jei tinkamai atliekant parlamentinį tyrimą tam tikrais atvejais gali tekti laikytis įsipareigojimų pagal BDAR – pavyzdžiui, tuo atveju, kai komitetas gali susipažinti su konfidencialiais dokumentais, kuriuose yra asmens duomenų, – primintina, kad BDAR 23 straipsnio 1 dalies a ir h punktuose numatyta galimybė apriboti teises ir pareigas, įtvirtintas šio reglamento 5, 12–22 ir 34 straipsniuose, jei tai būtina priežiūrai užtikrinti, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus.

125. Tai, mano manymu, reiškia, kad galimas parlamentinio tyrimo dalyko ryšys su nacionalinio saugumo uždaviniais neturėtų lemti to, kad tyrimo komitetui netaikomas BDAR. Be to, atsižvelgiant į institucines aplinkybes, kuriomis vykdoma tokių komitetų, kurių nariai dalyvauja parlamento teisėkūros organų darbe, veikla, mano nuomone, gana lengva atlikti reikiamus teisės aktų pakeitimus, kurie leistų atsižvelgti į konkretų tam tikrų parlamentinių tyrimų dalyką, kaip numatyta BDAR 23 straipsnio 1 dalies nuostatose.

126. Dėl visų šių priežasčių siūlau Teisingumo Teismui į antrąjį prejudicinį klausimą atsakyti, kad parlamento tyrimo komiteto, kuris tiria už valstybės saugumą atsakingos policijos institucijos veiklą, susijusią su nacionalinio saugumo užtikrinimu, kaip tai suprantama pagal BDAR 16 konstatuojamąją dalį, veikla nepatenka į šio reglamento 2 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytos išimties taikymo sritį.

Dėl trečiojo prejudicinio klausimo

127. Trečiuoju prejudiciniu klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar vienintelės priežiūros institucijos, įsteigtos pagal BDAR 51 straipsnio 1 dalį, kompetencija nagrinėti skundus, nurodytus šio reglamento 77 straipsnio 1 dalyje, gali kilti tiesiogiai iš pastarosios nuostatos, siejamos su BDAR 55 straipsnio 1 dalimi.

128. Šis klausimas, pateiktas tuo atveju, jei BDAR būtų taikomas pagrindinėje byloje nagrinėjamai tyrimo komiteto veiklai, kyla dėl konstitucinio pobūdžio kliūčių. *Verwaltungsgerichtshof* (Vyriausiasis administracinis teismas) ir kai kurių suinteresuotųjų šalių nuomone, pagal Austrijos teisėje įtvirtintą valdžių atskyrimo principą draudžiama administracinei institucijai, nagrinėjamu atveju – *Datenschutzbehörde*, kištis į parlamento veiklą, nagrinėjant su tuo susijusius skundus.

129. Taigi trečiuoju prejudiciniu klausimu siekiama nustatyti BDAR 55 straipsnio 1 dalies ir 77 straipsnio 1 dalies tiesioginio veikimo apimtį, kai valstybės narės įsteigtos vienintelės priežiūros institucijos kompetencija gali būti apribota dėl konstitucinio lygmens principo.

130. Dėl Sąjungos reglamento primintina, kad iš esmės jis tiesiogiai taikomas visas, remiantis SESV 288 straipsnio antra pastraipa, kaip patvirtinama ir BDAR 99 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje[40].

[40] Taip pat žr. 2017 m. kovo 15 d. Sprendimą *Al Chodor* (C-528/15, EU:C:2017:213, 27 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

131. Pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją kitaip yra tik tuo atveju, kai dėl tam tikros reglamento nuostatos reikia priimti taikymo priemones, atsižvelgiant į valstybių narių turimą diskreciją šią nuostatą įgyvendinti [41].

132. Šiuo klausimu manau, kad BDAR 77 straipsnio 1 dalies, kurioje įtvirtinta priežiūros institucijų kompetencija nagrinėti joje nurodytus skundus, siejamos su šio reglamento 55 straipsnio 1 dalimi, nuostatos yra pakankamai aiškios ir besąlyginės, kad būtų taikomos tiesiogiai.

133. Pridurtina, kad Teisingumo Teismas jau yra patvirtinęs BDAR 58 straipsnio 5 dalies tiesioginį veikimą, nuspręsdamas, kad nacionalinė priežiūros institucija gali pasinaudoti pagal šią nuostatą jai suteikta galimybe imtis teisinių veiksmų, siekdama pareikšti ieškinį arba toliau tęsti procesą prieš asmenį, net jei atitinkama valstybė narė tuo tikslu nepriėmė jokios teisės akto taikymo priemonės [42].

134. Be to, atsižvelgiant į pagrindinės bylos aplinkybes, mano manymu, jokia papildoma taikymo priemonė nėra būtina siekiant nustatyti BDAR 77 straipsnyje nurodyto skundo pateikimo tvarką. *Datenschutzbehörde* reguliariai nagrinėja tokius skundus, klausimas kyla tik dėl jos kompetencijos, susijusios su parlamento organais.

135. Vis dėlto šis klausimas nebuvo paliktas valstybių narių diskrecijai.

136. Tiesa, tam, kad būtų galima veiksmingai pasinaudoti teise pateikti skundą, pagal BDAR 51 straipsnio 1 dalį turi būti įsteigta viena ar kelios priežiūros institucijos, o tam reikia valstybių narių įsikišimo. Vis dėlto tai klausimas, susijęs su šios nuostatos tiesioginiu veikimu, o toks klausimas pagrindinėje byloje nekyla.

137. Dėl priežiūros institucijų, kurios turi būti įsteigtos pagal BDAR 51 straipsnio 1 dalį, skaičiaus pažymėtina, kad valstybėms narėms šiuo klausimu paliktas institucinis pasirinkimas negali lemti Austrijos teisės aktų leidėjo įsteigtos vienintelės institucijos kompetencijos apribojimo. Aiškinant priešingai, BDAR 55 straipsnio 1 dalis ir 77 straipsnio 1 dalis būtų neveikiančios tiesiogiai ir kiltų pavojus, kad susilpnės visų kitų šio reglamento nuostatų, su kuriomis gali būti susijęs skundas, veiksmingumas.

138. Galiausiai, kalbant apie Austrijos teisėje esančias konstitucinio pobūdžio kliūtis, pažymėtina, kad jos negali lemti atsisakymo taikyti BDAR nuostatas. Pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją nuoroda į nacionalinės konstitucinės santvarkos principų pažeidimus negali turėti įtakos Sąjungos teisės akto veikimui [43].

139. Taigi siūlau Teisingumo Teismui atsakant į trečiąjį prejudicinį klausimą nuspręsti, kad tuo atveju, jei valstybė narė įsteigia tik vieną priežiūros instituciją, kaip tai suprantama pagal BDAR 51 straipsnio 1 dalį, jos kompetencija nagrinėti šio reglamento 77 straipsnio 1 dalyje nurodytus skundus kyla tiesiogiai iš pastarosios nuostatos, siejamos su šio reglamento 55 straipsnio 1 dalimi.

[41] Žr. 2001 m. sausio 11 d. Sprendimą *Monte Arcosu* (C-403/98, EU:C:2001:6, 28 punktas) ir 2011 m. balandžio 14 d. Sprendimą *Vlaamse Dierenartsenvereniging ir Janssens* (C-42/10, C-45/10 ir C-57/10, EU:C:2011:253, 48 punktas).

[42] 2021 m. birželio 15 d. Sprendimas *Facebook Ireland ir kt.* (C-645/19, EU:C:2021:483, 113 punktas).

[43] 1970 m. gruodžio 17 d. Sprendimas *Internationale Handelsgesellschaft* (11/70, EU:C:1970:114, 3 punktas).

Išvada

140. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui į *Verwaltungsgerichtshof* (Vyriausiasis administracinis teismas, Austrija) pateiktus prejudicinius klausimus atsakyti taip:

1. Valstybės narės parlamento naudojantis teise vykdyti vykdomosios valdžios kontrolę įsteigto tyrimo komiteto veikla patenka į Sąjungos teisės taikymo sritį, kaip tai suprantama pagal SESV 16 straipsnio 2 dalies pirmą sakinį, todėl 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) taikomas asmens duomenų tvarkymui, kurį atlieka toks komitetas.

2. Valstybės narės parlamento naudojantis teise vykdyti vykdomosios valdžios kontrolę įsteigto tyrimo komiteto, kuris tiria už valstybės saugumą atsakingos policijos institucijos veiklą, taigi su nacionalinio saugumo užtikrinimu susijusią veiklą, kaip tai suprantama pagal Reglamento 2016/679 16 konstatuojamąją dalį, veikla nepatenka į šio reglamento 2 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytos išimties taikymo sritį.

3. Tuo atveju, jei valstybė narė įsteigia tik vieną priežiūros instituciją, kaip tai suprantama pagal Reglamento 2016/679 51 straipsnio 1 dalį, jos kompetencija nagrinėti šio reglamento 77 straipsnio 1 dalyje nurodytus skundus kyla tiesiogiai iš pastarosios nuostatos, siejamos su šio reglamento 55 straipsnio 1 dalimi.